

Ke balefalekgetho ba fetang 2 million ba hutseng ho tswa pitseng tsa bona tsa polokelo

Tshwane, 31 Pherekong 2025 - Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di lakatsa ho tsebisa hore ho fihela jwale di amohetse dikopo tse 2,664 279 tsa ditaelo tsa lekgetho hore ho tle ho etswe dikgulo ho tswa Molemong wa Kgulo ya Dipolokelo wa mokgwatshebetso wa pitsapedi. Palongyohle eo ke ditaleo tsa lekgetho tse 2 403 379 tse ileng tsa tjhaelwa monwana hore ho ntshuwe matlole. Tse setseng di ile tsa hanwa ho latela mabaka a fapaneng, a akaretsang Dinomoro tse fosahetseng tsa Boitsebiso, dinomoro tse fosahetseng tsa lekgetho, hara tse ding.

Ke paloyohle ya bokaalo ba R 43.42 billion e seng e lefilwe ho fihlela jwale.

Ho bapa le maikemisetso a SARS a hore balefalekgetho ba sebedise dikanale tsa rona tsa dijithale, SARS e thabela ho tsebisa hore khalkhuleitha ya rona e akanyang ya WhatsApp e ile ya sebediswa makgetlo a 90 283 haesale motjha ona o qala ho sebetša. Khalkhuleitha e akanyang e websaeteng ya SARS, eo e leng karolo ya mokgwatshebetso wa rona o bitswang *SARS Online Query System*, yona e sebedisitse makgetlo a 952 403. SARS e boetse ya amohela dipotso tse 128 802 ka tsela ya dikanale tsa tshebediso ya lentswe, mmoho le diketelo tse 24 278 makaleng. Balefalekgetho ba kgothaletswa ho tswela pele ho sebedisa dikanale tsena tsa dijithale, tse bonolo le tse sebedisehang ha bonolo. Ka ho sebedisa dikanale tsena ho bolela hore balefalekgetho ha ba hloke ho tloha malapeng a bona kapa mesebetsing ya bona ho ya ema meleng a ba hlokisang seriti.

SARS e lakatsa ho leboha botsamaisi ba ditheo tsa matlole a pehomejafatshe mabapi le tshebedisano ya bona e nang le setswalle le e profeshenale e dumelletse SARS ho kgatha tema ya yona ka ho phethahala le ho ntsha methamo ya ditaleo tsa lekgetho ka potlako le ka matsatsi a neng a behilwe.

SARS e hopotsa balefalekgetho ba batlang ho etsa dikopo tsa kgulo ho netefatsa hore ba nnetefatsa dinomoro tsa bona tsa makgetho, le hore ba fana ka Dinomoro tse nepahetseng tsa Makgetho le hore ha ba na dikoloto tse morao tseo ba lokelang ho di lefa SARS.

Ka mora hore molefalekgetho ya ngodisitsweng a etse kopo, taelo ya lekgetho e atlehileng e tsebisa botsamaisi ba letlole hore ke lekgetho le lekae le lokelang ho hulwa ho tswa kgulong eo. Dikopo tsa taelo di amohelwa ke SARS 24/7 mme di sebetšwe nakong ya hora matsatsig a 365 a selemo ho tloha ka 8:00 ho isa ho 19:00. Ntle feela le ha taelo ya lekgetho a kentswe ka ntle ho dihora tsena, karabo ya molefalekgetho ebang a ikobela tefo ya lekgetho, e tla romellwa letlole nakong ya hora.

Pele bokaalo ba ho qetela bo leshwa mokopi, letlole la penshene le tla tsebiswa hore le lona le tsebe ho hula sekoloto sefe kapa sefe se kolotuwang SARS pele ho ka etswa tefo efe kapa efe ho setho. Ebang motho a na le tlhophiso ya sekoloto le SARS, kgulo e keke ya ameha. Ebang ho na le sekoloto se kolotuwang SARS, sona se tla hulwa ho latela dintlha tsa tlhophiso eo.

Balefalekgetho ba hopotswa hore ho tla ba le lekgetho hodima kgulo ho latela sekgahla sa bonnyane ba lekgetho sa 18%-45% ho bapa le dikala tsa bona. Ho sa natswe lesedi lena le setjhabeng, ho sa ntse ho na le balefalekgetho ba sa tsebahatseng makeno a bona kaofela ha ona ka boomo.

Khomishenara ya SARS Mong. Edward Kieswetter o itse "SARS e kgathasehile haholo ke balefalekgetho ba 213 654 ba supilweng e le ba sa tsebahatsang lekeno la bona le lokelang ho kgethiswa ka nepo ka sepheo sa ho fumantshwa sekgahla se betetshana sa lekgetho. Ebang molefalekgetho a etsa tsebahatso e haellang ya lekeno la hae, sena se supa hore o qoba boikarabelo ba hae ba lekgetho ka boomo. Balefalekgetho bana ba tla fumantshwa kotlo bakeng sa ho etsa tsebahatso e haellang. Ke lakatsa ho lemosa balefalekgetho hore ba lese boitshwaro bona bo haufi le bonokwane. Boitshwaro bona bo na le ditlamorao tse matla"

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARS ho SARSMedia@sars.gov.za

KE PHETHO